

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku M. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności
gospodarczej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 6 marca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 6 października 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. odstępuje od obciążenia skarżącej kosztami postępowania
przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 października 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...), Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację M. P. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 26 marca 2015 r., oddalającego jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, II Oddział w W. z dnia 2 grudnia 2013 r. w przedmiocie ustalenia, że jako osoba nieprowadząca pozarolniczej działalności gospodarczej nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 maja 2013 r. Sąd drugiej instancji, na podstawie dowodów przeprowadzonych przez Sąd pierwszej instancji, ustalił, że ubezpieczona nie podjęła i nie prowadziła działalności gospodarczej w

czasie, którego dotyczyła zaskarżona decyzja. Stwierdził, że podjęła wyłącznie czynności przygotowawcze, z których żadna nie zmierzała bezpośrednio do osiągnięcia rezultatu, jakim jest osiągnięcie przychodu z prowadzonej działalności gospodarczej.

Skarga kasacyjna ubezpieczonej została oparta na podstawie naruszenia przepisów postępowania, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 378 § 1 i 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez nierozpoznanie zarzutów apelacji co do naruszenia przez Sąd pierwszej instancji prawa materialnego, tj. art. 58 § 2, art. 83 k.c., art. 13 pkt 4 i art. 68 ust. 1 pkt i lit. a i c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.), a także skonstruowanie uzasadnienia wyroku w sposób uniemożliwiający prześledzenie przyczyn, dla których „zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego, niezależnie od wskazanej w nim częściowo wadliwej podstawy prawnej, ostatecznie odpowiada obowiązującemu prawu”. Zarzuciła również naruszenie art. 381 k.p.c. przez pominięcie wniosku dowodowego zawartego w apelacji przy błędnym ustaleniu, że „nie jest prawdziwe twierdzenie, iż potrzeba przedstawienia tego dowodu wynikła dopiero z zapoznania się z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku”.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca podniosła, że „wskazane podstawy kasacyjne pozostają oczywiste w stopniu uzasadniającym przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania”. W szczególności dlatego, że nie jest w stanie dowiedzieć się z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego, w jakim zakresie wyrok Sądu Okręgowego uznany został za wadliwy i z jakich przyczyn Sąd Apelacyjny, pomimo wadliwości jego podstawy prawnej, zdecydował się oddalić apelację. Jasna i czytelna na pierwszy rzut oka jest też wada polegająca na przyjęciu za własne ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji w sytuacji, w której Sąd ten dysponował dowodem podważającym te ustalenia i potwierdzającym treść zeznań strony. Jedyną okolicznością wskazywaną i udowodnioną przez organ rentowy przemawiającą za ustaleniem, że skarżąca nie prowadziła działalności gospodarczej, był krótki czas między rozpoczęciem prowadzenia działalności (rozumianej jako jej rejestracja) a wystąpieniem niezdolności do pracy, jednak nie uwzględniono okoliczności, że na

podstawie zgromadzonego materiału dowodowego można było równie zasadnie przyjąć, iż rozpoczęła prowadzenie działalności wcześniej niż dopełniła obowiązków rejestracyjnych, ze względu zaś na charakter działalności w istocie nie potrzebowała żadnych zewnętrznych manifestacji jej prowadzenia. Sąd Apelacyjny, pomimo dysponowania w tym zakresie dodatkowym dowodem, podtrzymał przyjęcie za niewiarygodne zeznań zainteresowanej.

Organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w razie przyjęcia o jej oddalenie oraz o zasądzenie od ubezpieczonej na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca sformułowała wniosek oparty na przyczynie kasacyjnej ujętej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., w związku z czym należy zwrócić uwagę, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury powołanie się na tę przyczynę wymaga wykazania naruszenia prawa w sposób oczywisty i widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, tak by z treści skargi, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań wynikało, że wadliwe zastosowanie przepisu doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia i przyjęta podstawa kasacyjna uzasadnia uwzględnienie skargi (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.).

Argumenty na rzecz oczywistości skargi kasacyjnej mogą, a nawet powinny utożsamiać się z zarzutami ujętymi w jej podstawach, lecz niedopuszczalne jest ich formułowanie przez wyrażenie niepoddającego się kontroli kasacyjnej braku aprobaty dla ocen mających charakter ustaleń w konkretnym stanie faktycznym. Uzasadnienie wniosku sformułowane wbrew zakazowi konfrontowania przez Sąd

Najwyższy oceny dowodów oraz związania ustalonymi w sprawie faktami (por. art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.) nie prowadzi do konkluzji o oczywistej zasadność skargi.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., a o zwrocie kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 102 k.p.c.

r.g.